

Forfatter: Jacobsen, Jørgen-Frantz

Titel: Udrag fra Nordiske Kroniker

Citation: Jacobsen, Jørgen-Frantz: "Nordiske Kroniker", i Jacobsen, Jørgen-Frantz: *Nordiske Kroniker*, 1943, s. 44. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-jacobjf_02-shoot-idm139956848933536/facsimile.pdf (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Nordiske Kroniker

Fremmed, hovedsagelig *dansk*, Bykultur er kommet til at betyde en Trusel for gammel islandsk Skik og Dannelse.

Men ogsaa her gøres der Modstand, ogsaa her griber man til ekstraordinære Midler for at opretholde det hjemlige. Jeg skal nævne et Eksempel, som paa ejendommelig Maade afspejler Stillingen, og som er af betydelig kulturhistorisk Interesse, nemlig *Navnegivningen*.

Den gamle nordiske Navneskik er almindelig kendt og har i Danmark eksisteret lige op imod vore Dage: Et Menneske havde kun ét Navn, det vi nu kalder Fornavnet. Hertil føjedes som nærmere Bestemmelse Faderens Navn efterfulgt af Suffixet *-søn* eller *-datter*. Denne samme Skik er endnu i Brug paa Island. Den islandske Finansminister hedder *Jón Þorláksson*; for Danskeren er han Finansminister Þorláksson, men for Islændingen er han *Jón*. Þorláksson er kun en Tilføjelse, en nærmere Angivelse af, hvilken Mand af Navnet *Jón*, det er, og ikke noget Familienavn. Hedder en Mand f. Eks. Gísli Hannesson, vil hans Børn ikke komme til at hedde Hannesson, men Gíslason og Gísladóttir. Dette Forhold er ganske levende. Slaar man op i Telefonbogen, vil man se, at Abonnenterne er ordnet efter Fornavn. Ønsker man at tale med *Páll Einarsson*, skal man slaa op under Páll. Det er saaledes Fornavnet, der er det egentlige, medens Efternavnet kun fungerer som en nærmere Forklaring.

Imidlertid er der i Tidernes Løb trængt enkelte Familienavne ind. Disse er vel fra første Færd kommet ved Indvandring. Dog er ogsaa nogle opstaaet ved, at et oprindeligt Fadersnavn efter dansk Mønster er blevet gjort til Slægtsnavn, f. Eks. *Finsen*. Disse Slægtsnavne har i den senere Tid været i Fremvækst, og der er Fare for, at de skal bringe Forstyrrelse i den gamle Opfattelse. En Mand, der f. Eks. hedder *Geir Zoëga*, vil i den almindelige Opfattelse let kunne blive til *Zoëga*, medens *Geir*, der efter den gamle Navneskik skulde være det primære Navn, trænges i Baggrunden.

For at hindre, at den gamle Navneskik saaledes gradvis skal gaa til Grunde, og for at sætte Bom for nye smagløse Slægtsnavne, har